

96 Overeenkomst tussen de Faculteit der theologie en de Leuvense Karmelieten

Leuven, 15 februari 1469.

Origineel op perkament, 32,5 × 30,5 cm. Zegel verdwenen.

De faculteitsraad van theologie neemt kennis van het feit dat één hunner collega's, de karmeliet Godfried van Loe, professor in theologie, te Leuven een college heeft opgericht voor leden van zijn orde. Het gaat om een werkelijk *studium*, waar lessen in theologie worden gegeven, en Godfried wenst hieromtrent de mening te kennen van de faculteit. Deze hecht aan dit initiatief haar goedkeuring; over een eventuele incorporatie wordt voorlopig niet gesproken. In dit college zou later Nicolaus Egmondanus, te Leuven de hardnekkigste tegenstander van Erasmus, meer dan een decennium les geven in de theologie.

Herk. : als nr. 57.

Lit. : REUSENS, V, p. 345-378; H.G. LANSINK, *Studie en onderwijs in de Nederlandse provincie van de Karmelieten gedurende de middeleeuwen*, Nijmegen, 1967, p. 131-136.

E.D.M.

Gent, Bisschoppelijk Seminarie, Archief.

97 Figuratieve kaart van het Kartuizerklooster te Leuven

Leuven, 1783.

Tekening gehooagd met waterverf, Frans, papier, 47 × 61,5 cm. Op een banderol bovenaan leest men : *La chartreuse de Louvain fondée l'an 1474 ou 1489 par Marguerite d'Angleterre, douairière de Charles le Hardi, et par Marie Magdalene Hamalia, douairière de Guillaume Croy, Mark-Grave d'Arschot. In de rechterbovenhoek : Supprimé le 25 avril 1783 en vertu de l'Edit de S.M.I. et A. Joseph II en date 17 mars 1783. Links bovenaan een verklarende tabel en links onderaan : Le terrain de ce couvent enmurailé contient 2 bonn. 20 verger. Le jardin des encloîtres 208 7/100 verges. Les lettres A.B.C.D.E. et F. terrains vendus l'an 1774 par le procureur general, faite d'amortissement. Lett. G cimetière des troupes francoises après la bataille de Lawfeld 1747.*

De kartuis werd te Leuven gesticht op een stuk grond dat voor dit doel was aangekocht door Walter van Waterleet, *alias* Hendrickx, eertijds

kapelaan van Karel de Stoute, later proost van Maubeuge, scholaster van Sinte-Goedele te Brussel en kanunnik van Sint-Pieter te Leuven. Margareta van York, weduwe van genoemde Karel de Stoute, legde in 1489 de eerste steen van het convent in aanwezigheid van de Leuvense wereldlijke en kerkelijke overheden. De kartuis genoot de gunst van velen zowel uit Leuven als van buiten de stad. Onder de voornaamsten vermelden we Margareta van York zelf, Maria van Hamel, weduwe van Willem van Croy, Frans van Busleyden, aartsbisschop van Besançon (cfr. nr. 361), en Nicolaus Ruterius, bisschop van Atrecht (cfr. nr. 65). Genoemde lieden bekostigden elk de bouw van een cel in de Leuvense kartuis, een feit waaraan in een gedenkstuk, in het pand opgehangen, werd herinnerd. Een andere belangrijke vriend van de kloostergemeenschap was Martinus Dorpius (cfr. nr. 214) die aan de bibliotheek van het convent 50 à 60 boeken overmaakte. Deze humanist wijdde zelfs verzen aan de glasramen in de kapel. Op 28 februari 1521 werd het klooster in de Universiteit geïncorporeerd.

De kartuis werd opgeheven op 25 april 1783 door Jozef II. Uit die tijd dateert het stuk dat hier wordt tentoongesteld. Het klooster is op deze kaart gezien vanuit het zuiden. In het midden bemerkt men de kerk (1498-1501; koor hernieuwd in 1530), de gemeenschappelijke gebouwen, het kleine kloosterpand (1492-1525), de cel van de prior en het gastenverblijf. Rechts spreidt zich het landbouwcomplex uit. Opvallend is het zeer uitgestrekte kloosterpand met er tegenaan de vierentwintig cellen der religieuzen (na 1403). J. Lipsius betwijfelde of dit pand elders zijn gelijke vond. Door zijn glasramen en sculpturen zou het een ongeëvenaarde schoonheid bezeten hebben. Merkwaaardige gedeelten van dit architecturaal ensemble staan thans nog overeind.

Lit. : W. BOONEN, *Geschiedenis van Leuven*, ed. E. VAN EVEN, Leuven, 1880, p. 193; M.-F. PELCKMANS, *Aantekeningen of het tweede boek van het werk van Willem Boonen*, ed. E. VAN EVEN; W. BOONEN, *Geschiedenis van Leuven*, Leuven, 1880, p. 459-461; VAN EVEN, *Mouv. mon.*, p. 256; IDEM, *Louv. ds. le passé*, p. 487-489; E. REUSENS, *Chronique de la chartreuse de Louvain depuis sa fondation en 1489 jusqu'à l'année 1522*, in *Analectes pour servir à l'histoire ecclésiastique de Belgique*, dl. XIV, 1877, p. 228-299; IDEM, *La fondation de la chartreuse de Louvain, et les prieurs de ce couvent jusqu'en 1762*, loc. cit., dl. XVI, 1879, p. 214-220; IDEM, *Documents*, dl. V, p. 565-567; H. DE VOCHT, *Monumenta humanistica Lovaniensia*, Leuven, 1934, p. 282-283, 347-348 en 400-402. Tent. : *Leuvens verleden*, p. 151, nr. 304.

M.S.

Leuven, Stedelijk Museum.

98 Incorporatie van de Kartuziers

Leuven, 28 februari 1521.

Eigentijds afschrift op papier, 30,5 × 32,5 cm.